Educar en la poesia: l'art de sentir, pensar i compartir

written by Blanca Febré | 19 de March de 2025

Des de sempre, la poesia ha sigut una de les formes més poderoses de connexió humana. A través dels versos, expressem emocions, pensaments i vivències d'una manera profunda i única. En l'àmbit educatiu, incorporar la poesia, des de la més tendra infància fins a l'adolescència, no sols enriquix la cultura dels estudiants, sinó que també oferix molts altres beneficis que contribuïxen al seu desenrotllament integral.

La poesia brinda a l'alumnat una oportunitat d'explorar i expressar els seus sentiments de manera creativa. Incloure en l'aula l'escriptura, lectura i tertúlies literàries dialògiques (**TLD**) entorn de poesia d'alta qualitat ajuda els i les joves a identificar, expressar i processar sentiments complexos, i això fomenta la seua capacitat de comprendre i gestionar les pròpies emocions i les dels altres.

> ***«Vull dir una cosa, però el pudor m'impedix. Si tingueres desitjos de bondat i bellesa i no fora una cosa dolenta el que la teua llengua agita, no tindries pudor entre els ulls, i parlaries d'això netament.»*** *(Safo de Lesbos)*

L'estructura i el llenguatge poètic conviden als estudiants a pensar de manera no convencional, fomentant la seua capacitat per a generar idees originals. Esta estimulació de la **creativitat** és essencial en un món que valora cada vegada més el pensament crític. La poesia, amb la seua riquesa d'imatges i metàfores, resulta un repte cognitiu perquè l'alumnat aprenga a veure més enllà de l'evident, ampliant els seus horitzons mentals.

Federico García Lorca afirmava:

> ***«El poema, la canción, el cuadro, no son más que agua extraída del pozo del pueblo, y hay que devolvérsela en una copa de belleza para que beba y, al beber, se comprenda a sí mismo»***

La poesia, amb el seu ús precís i evocador del llenguatge, enriquix el vocabulari i millora la comprensió lectora, més encara quan la dialoguem i mostrem, a través d'eixos debats, les diferents interpretacions que un mateix text pot oferir. A més, la poesia introduïx els lectors en una varietat d'estructures gramaticals i estilístiques, que amplien la seua competència comunicativa.

Antonio Machado reflexionava:

> ***«La poesía es el diálogo del hombre, de su conciencia con el universo»***

A través de la poesia, promocionem l'empatia i la comprensió intercultural. La poesia actua com un pont que connecta diferents mons, permetent als joves apreciar la **diversitat** i desenrotllar una visió més inclusiva i igualitària del món que els envolta.

Miguel Hernández va escriure:

> ***«El mundo es como aparece ante mis cinco sentidos, y ante los tuyos que son las orillas de los míos»***

Incorporar la poesia en la vida diària dels estudiants és una manera d'acostar-los a la bellesa i l'amor. La contemplació del que és bell a través dels versos socialitza els estudiants en l'atracció per les coses belles, ja parlem de relacions, literatura, arts o qualsevol altra.

> ***«Eres, crec, una estrela vespertina, la més bella de totes les estreles»*** *(Safo)*

En compartir els seus pensaments sobre les creacions poètiques en TLD, els i les joves aprenen a reivindicar, denunciar injustícies, valorar les opinions alienes, respectar la diversitat de pensaments i construir conjuntament un espai de confiança i respecte, que els ajuda en la busca del que és bo, el que és bell i la veritat.

Federico García Lorca reflexionava:

> ***«Siempre estaré del lado de los que no tienen nada y a los que ni siquiera se les permite disfrutar en paz de la nada que tienen»***

La poesia pot ser una ferramenta poderosa en l'educació, capaç d'enriquir la vida de l'alumnat. Integrar la poesia en el currículum educatiu els oferix l'oportunitat de connectar amb la seua humanitat, apreciar la bellesa del món i contribuir a la construcció d'una societat més justa.

Com va dir Antonio Machado:

«En cuestiones de cultura y de saber, sólo se pierde lo que se guarda; sólo se gana lo que se da»

[Imatge: Freepik]